

Obsah

Předmluva	9
Předmluva k druhému vydání	11
I Teoretické základy pedagogické vědy	13
1 Současná pojetí pedagogiky	15
1.1 Základní pojmy pedagogiky	16
<i>Klasické pojmy: výchova – vzdělávání .....</i>	<i>16</i>
<i>Nové pojmy: edukace – edukační realita – edukační prostředí. ....</i>	<i>17</i>
1.2 Pedagogika jako normativní teorie	18
1.3 Pedagogika jako explorativní a explanační teorie	20
2 Využití pedagogiky	23
3 Struktura pedagogické vědy	25
Konstituované disciplíny pedagogiky	26
Významná témata pedagogiky	27
4 Disciplíny pedagogiky	30
4.1 Obecná pedagogika	30
4.2 Dějiny pedagogiky a dějiny školství	36
<i>Dějiny edukace a jejich institucí .....</i>	<i>36</i>
<i>Dějiny pedagogických teorií. ....</i>	<i>38</i>
4.3 Srovnávací pedagogika	40
<i>Náplň srovnávací pedagogiky .....</i>	<i>41</i>
4.4 Filozofie výchovy	46
4.5 Teorie výchovy	50
<i>Teorie výchovy jako převážně filozofická disciplína .....</i>	<i>51</i>
<i>Empiricky založená teorie výchovy .....</i>	<i>53</i>

4.6	Sociologie výchovy	56
4.7	Pedagogická antropologie	62
4.8	Ekonomie vzdělávání.	67
	<i>Náklady na vzdělávání. . . . .</i>	68
	<i>Efektivnost a kvalita vzdělávání . . . . .</i>	69
	<i>Vzdělávání a trh práce . . . . .</i>	71
	<i>Marketing školy . . . . .</i>	73
4.9	Pedagogická psychologie.	74
	<i>Tematické okruhy (subdisciplíny) pedagogické psychologie . . . . .</i>	76
4.10	Speciální pedagogika	80
4.11	Sociální pedagogika	87
4.12	Pedagogika volného času.	92
4.13	Andragogika	96
4.14	Obecná didaktika	101
	<i>Teorie a výzkum kurikula . . . . .</i>	103
	<i>Teorie a výzkum vyučování. . . . .</i>	105
4.15	Oborové a předmětové didaktiky	111
	<i>Didaktika českého jazyka . . . . .</i>	113
	<i>Didaktika cizích jazyků (lingvodidaktika). . . . .</i>	114
4.16	Technologie vzdělávání	118
4.17	Pedagogická evaluace	124
	<i>Evaluace vzdělávacích potřeb . . . . .</i>	124
	<i>Evaluace vzdělávacích programů . . . . .</i>	125
	<i>Evaluace edukačních prostředí . . . . .</i>	125
	<i>Evaluace výuky (učení a vyučování). . . . .</i>	126
	<i>Evaluace vzdělávacích výsledků . . . . .</i>	127
	<i>Evaluace na základě standardů a kompetencí . . . . .</i>	128
	<i>Evaluace kvality a produktivity škol. . . . .</i>	128
	<i>Autoevaluace škol. . . . .</i>	130
4.18	Pedagogická diagnostika	132
4.19	Teorie učitelské profese (pedeutologie)	136
	<i>Přípravné vzdělávání učitelů . . . . .</i>	137
	<i>Profesní dráha učitelů. . . . .</i>	139
	<i>Jak učitelé vyučují. . . . .</i>	140
	<i>Typologie učitelů . . . . .</i>	141
	<i>Komparace učitelů různých zemí . . . . .</i>	141
	<i>Historický vývoj učitelstva . . . . .</i>	142
	<i>Učitelská profese v současnosti . . . . .</i>	142
4.20	Teorie řízení školství	145
4.21	Vzdělávací politika.	150
	<i>Úloha státu v řízení vzdělávání . . . . .</i>	151
	<i>Programy rozvoje vzdělávání . . . . .</i>	152

	<i>Prostředky uplatňování vzdělávací politiky</i>	154
	<i>Subjekty vzdělávací politiky</i>	155
4.22	Pedagogická prognostika	158
	<i>Jak vznikla a vyvíjela se pedagogická prognostika?</i>	159
	<i>Jakými metodami pracuje pedagogická prognostika?</i>	161
	<i>„Kultivace vědění“ v prognostickém scénáři o budoucnosti české společnosti</i>	162
5	Významná témata současné pedagogiky	165
	<i>Která „velká“ témata dnes dominují v pedagogické vědě?</i>	165
5.1	Funkční gramotnost/negramotnost	166
5.2	Multikulturní (interkulturní) výchova a etnopedagogika	169
5.3	Rodiče a škola	173
5.4	Alternativní a inovativní školy	175
5.5	Sociální nerovnosti ve vzdělávání	178
II	Tvorba pedagogických poznatků: výzkum	183
6	Druhy pedagogického výzkumu	185
7	Metody v pedagogickém výzkumu	192
III	Infrastruktura pedagogické vědy	203
8	Zdroje pedagogických informací	204
8.1	Pedagogické časopisy	205
	<i>České pedagogické časopisy</i>	205
	<i>Slovenské pedagogické časopisy</i>	208
	<i>Mezinárodní pedagogické časopisy</i>	208
8.2	Pedagogické slovníky	212
8.3	Dokumentace o školství	214
9	Vzdělávací programy	216
10	Pedagogické knihovny a databáze	220
11	Pedagogické ústavy a katedry	224
12	Pedagogické asociace	229

13 Kde se studuje pedagogika	231
13.1 Střední odborné školy	231
<i>Kolik studentů studuje pedagogiku na středních školách?</i>	231
<i>Co se studuje v oborech</i> <i>pedagogika a učitelství na středních školách?</i>	232
13.2 Vyšší odborné školy	233
13.3 Vysoké školy	233
<i>Pedagogické fakulty</i>	234
<i>Ostatní fakulty</i>	237
 Přílohy	 241
A. Schéma vzdělávacího systému v ČR	242
B. Základní údaje o českém školství	243
C. Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání – ISCED 1997	246
 Literatura	 251
 Rejstřík	 268